

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 6. jūnijā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesneši Mārtiņš Mits un Juris Juriss, kolēģijas sēdē izskatījusi [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 84/2025),

konstatēja:

1. Ieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Administratīvās atbildības likuma 228. pantu (redakcijā, kas bija spēkā no 2023. gada 9. novembra līdz 2024. gada 31. decembrim) (turpmāk – apstrīdētā norma) tiktāl, ciktāl tas liedza tiesai nosūtīt spriedumu uz tai zināmo procesa dalībnieka elektroniskā pasta adresi, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. pantam un attiecībā uz Ieteikuma iesniedzēju par spēkā neesošu no piemērošanas brīža.

2. Apstrīdētā norma noteica:

„(1) Diena, kad spriedums pieejams tiesas kancelejā (šā likuma 198. panta ceturtā daļa vai 213. panta pirmā daļa), ir uzskatāma par sprieduma paziņošanas dienu.

(2) Pēc procesa dalībnieka lūguma tiesa spriedumu paziņo, izmantojot elektroniskos sakarus.

(3) Pēc procesa dalībnieka pamatota lūguma tiesa spriedumu paziņo, izmantojot pasta pakalpojumus.

(4) Šā panta otrajā un trešajā daļā norādītajos gadījumos sprieduma norakstu nosūta divu darbdienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta Administratīvās atbildības likuma normas atbilstība Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Ar Zemgales rajona tiesas [datums] lēmumu pēc Pieteikuma iesniedzēja sūdzības tika ierosināta tiesvedība administratīvā pārkāpuma lietā. Minētajā lēmumā norādīts, ka lietu rakstveida procesā paredzēts izskatīt [datums] un šajā dienā tiesas kancelejā būs pieejams arī tiesas nolēmums. Lēmums kopā ar paziņojumu par sūdzības pieņemšanu un lietas ierosināšanu Pieteikuma iesniedzējam tika nosūtīts uz viņa elektroniskā pasta adresi. [datums] viņš vērsās rajona tiesā, norādot, ka savā elektroniskajā pastā nav saņēmis minēto rajona tiesas spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā. Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka apstrīdētās normas dēļ tiesa pēc savas iniciatīvas nebija paziņojusi viņam spriedumu ar elektroniskā pasta starpniecību. Tādējādi likumdevējs neesot izpildījis no Satversmes 92. panta izrietošo pienākumu nodrošināt taisnīgumu tiesas procesā un tādēļ apstrīdētā norma aizskarot Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 92. pantā ietvertās tiesības uz taisnīgu tiesu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir

izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

Apstrīdētā norma neparedzēja tiesai iespēju pēc savas iniciatīvas bez procesa dalībnieka lūguma paziņot spriedumu ar elektroniskā pasta starpniecību. Savukārt Pieteikuma iesniedzējam nebija tādu vispārējo tiesību aizsardzības līdzekļu, kurus viņš būtu varējis izmantot savu pamattiesību aizsardzībai.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otro teikumu, ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no [datums], proti, dienas, kad Pieteikuma iesniedzējam Zemgales rajona tiesas spriedumu bija iespējams saņemt tiesas kancelejā. Pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2025. gada 10. maijā. Līdz ar to sešu mēnešu termiņš pieteikuma iesniegšanai Satversmes tiesai nav ievērots un pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrā teikuma prasībām.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (ieteikums Nr. 84/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Jānis Neimanis